

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 19.3.2007 64. vuosikerta Numero 1 Sivu 8

Timoteissä on pian valinnanvaraa

Markku Niskanen ja Mika Isolahti, MTT

Timotein lajikevalikoima on lisääntynyt viime vuosina. Rigel on uusi lajikeluetteloon hyväksytty lajike. Myös Niilo, Nuutti, Tuure, Tenho ja Uula ovat uutuuksia. Näiden lajikkeiden siementuotanto on vasta aluillaan, ja vain Tuuren siementä on saatavilla jonkin verran viljelyyn.

Timotein lajikevalikoima täydentyy, sillä tänä vuonna lajikeluetteloon hyväksyttiin Suomessa jalostettu Rigel. Lajike on satoisampi kuin Tammisto II, mutta hieman heikkosatoisempi kuin Grindstad. Rigelin ja Tammisto II:n satoero on kaikkein suurin kolmannen vuoden nurmissa. Lajike kasvaa erinomaisesti niiton jälkeen.

Rigeliä on testattu kolmella pohjoisimmalla viljelyvyöhykkeellä. Parhaiten tämä satoisa lajike on menestynyt Lapissa. Rigelissä on esiintynyt kahdella pohjoisimmalla viljelyvyöhykkeellä Grindstadin tavoin hieman keskimääräistä enemmän talvituhoja.

Tuure-lajike viljelyyn

Myös Niilo ja Nuutti ovat uusia timoteilajikkeita. Nuutti on näistä kahdesta satoisampi, lähes Rigelin veroinen, ja lajike on satoisa Pohjois-Suomessakin. Nuutin jälkikasvukyky on hyvä.

Niilo on satoisimpia lajikkeita ensimmäisessä niitossa, mutta sen kokonaissato jää pieneksi heikon jälkikasvukyvyn vuoksi. Talvituhosta Niilo ja Nuutti eivät juuri kärsi.

Tapio Tuomela/MTT:n arkisto

Timotein lajikevalikoima on lisääntynyt viime vuosina. Rigel on uusi lajikeluetteloon hyväksytty lajike.

Tuure on uudehko, erittäin satoisa lajike, jonka siementä alkaa pian olla saatavilla käytännön viljelyyn. Sen kokonaissato on lähes Grindstadin luokkaa. Ensimmäisessä niitossa Tuure on selvästi satoisin lajike, mutta sen jälkikasvukyky ei aivan yllä Grindstadin tasolle. Tuuren talvituhot ovat olleet pieniä koko Suomessa.

Tenhon satotaso on selvästi pienempi kuin Grindstadin, Tammisto II:n tasoa. Sen jälkikasvukyky on kohtalainen. Parhaiten Tenho on menestynyt viljelyvyöhykkeillä I - IV.

Talvenkestävyys valttia pohjoisessa

Uula on pohjoisiin oloihin jalostettu lajike, joka korvaa osittain pitkään viljelyssä olleen Ikin. Uula on satoisampi ja talvenkestävämpi kuin Iki. Lapissa Uulan sato on kuitenkin ollut hieman pienempi kuin Ikin.

Myös Vega on pohjoisiin oloihin tarkoitettu talvenkestävä timoteilajike.

Tammisto II, Tuukka, Grinstad ja Jonathan ovat jo vakiintuneita yleislajikkeita. Grinstad on näistä lajikkeista satoisin, mutta sen talvituhot ovat keskimääräistä suuremmat. Voimakkaan versonnan ansiosta lajike on satoisin vielä Rovaniemen korkeudella. Grinstad saavuttaa korjuuasteen noin 1 - 2 päivää aiemmin kuin muut lajikkeet.

Tammisto II ja Tuukka ovat hyvin samantyyllisiä lajikkeita. Tammisto II:n jälkikasvukyky on kuitenkin parempi kuin Tuukan. Molemmilla lajikkeilla on esiintynyt Lapissa keskimääräistä enemmän talvituhota.

Jonathan on sekä kokonaissadoltaan että jälkikasvuytyltään heikompi lajike kuin Tuukka ja Tammisto, mutta lajikkeiden talvehtimisessä ei ole eroja.

Lajikelistalla olevista paikalliskannoista Haukila on satoisin. Parhaiten se on menestynyt kolmella eteläisimmällä viljelyvyöhykkeellä, mutta pohjoisessa Haukilan talvituhot ovat olleet suuria.

Lounaissuomalainen paikalliskanta Nokka on Etelä-Suomeen sopeutunut lajike, koska sen talvenkestävyys on heikko. Nivalalaisen Vähäsöytingin paikalliskanta on talvenkestävä ja menestyy parhaiten IV-viljelyvyöhykkeellä.

Laadussa on eroja

Timoteilajikkeiden laadussa on jonkin verran eroja. Tuuren ja Nuutin sulavuus on ensimmäisessä niitossa ollut hieman yli prosenttiyksikön suurempi kuin Tammisto II:n. Grinstadin sulavuus on puolestaan ollut keskimäärin prosenttiyksikön pienempi kuin Tammisto II:n. Myös Rigelin, Tuukan ja Haukilan sulavuudet ovat olleet selvästi pienempiä kuin Tammiston. Toisessa niitossa Vähäsöytingin sadon sulavuus on ollut selvästi paras. Sen sijaan Grinstad ja Rigel ovat

tuottaneet toisessa niitossa hieman keskimääräistä heikommin sulavaa satoa.

Uusimmista lajikkeista ei Tuurea lukuun ottamatta ole vielä saatavilla viljelysiementä. Ikin ja Tuukan siementä on viime vuosina ollut selvästi yli puolet kaikesta sertifioidusta timotein siemenestä. Myös Grindstadin ja Tammisto II:n siementuotanto on lisääntynyt vuosi vuodelta. Paikalliskannoista Vähäsöyringin siementä on sertifioitu eniten. Myös Haukilan siementuotanto on aloitettu. Jonkin verran on sertifioitu Sagan ja Botnian siementä, mutta näiden lajikkeiden rehusato ja talvenkestävyys eivät yllä nykylajikkeiden tasolle.

Lisätietoja: markku.niskanen@mtt.fi,
puh. (06) 474 6403

Timoteilajikkeet virallisissa lajikekokeissa vuosina 1989 - 2006.

Lajike	Viljelyvyöhyke I		Viljelyvyöhyke II		Viljelyvyöhyke III		Viljelyvyöhyke IV		Viljelyvyöhyke V	
	Sato kg/ha	Talvituho %	Sato kg/ha	Talvituho %	Sato kg/ha	Talvituho %	Sato kg/ha	Talvituho %	Sato kg/ha	Talvituho %
Tammisto	10060	0	9727	2	9966	4	8722	9	6273	20
	=100		=100		=100		=100		=100	
Grindstad	107	0	106	3	109	5	106	13	118	23
Tuure			108	3	102	4	99	8	106	13
Rigel					104	4	103	10	112	24
Nuutti	98	0	100	3	102	4	102	9	113	14
Tenho	102	0	102	0	100	3	101	9	95	18
Tuukka	97	0	99	2	100	4	99	6	102	20
Niilo					95	4	104	7	106	11
Haukila	102	0	96	1	100	3	98	8	95	29
Uula	105	0	99	0	95	4	100	7	97	13
Nokka	97	1	96	5	96	7	99	7	97	39
Jonatan	93	0	95	3	96	4	100	9	97	19
Tarmo	92	1	98	2	94	6	97	9	94	23
Iki	93	1	95	3	95	4	97	8	99	17
Hjan Tiiti	94	1	97	4	95	7	94	11	89	25
Vähäsöyrinki	86	0	94	4	94	4	100	8	94	14
Alma	91	0	96	2	92	7	99	9	93	22
Vega	87	1	93	3	95	3	98	8	97	13
Saga	91	1	93	3	90	6	92	7	92	26
Botnia	88	1	93	4	91	6	90	16	94	21